

: метод. посіб. Київ : Генеза, 2019. 176 с.

5. Колупаєва А. А., Савчук Л. О. Інклюзивна освіта: теорія та практика : навч.-метод. посіб. Київ : Видавнича група «А.С.К.», 2016. 152 с.

6. Кузьменко В. У. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку : монографія. Херсон : РПО, 2017. 220 с.

7. Міненок А. О. Формування художньо-продуктивної компетентності дошкільників у процесі образотворчої діяльності. *Дошкільна освіта*. 2020. № 3. С. 12-16.

8. Старовойт Л.В. Аплікація як засіб всебічного та гармонійного розвитку дошкільників. *Zbiór raportów naukowych. Pedagogika. Nauka wczoraj, dzis, jutro* (30.05.2015 – 31.05.2015). Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2015. P.9-11

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ РОБОТИ З КОМІКСАМИ

*Стахова Інна, докторка філософії (Phd), доцентка
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського (Україна)*

*Бабенко Анастасія, здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського (Україна)*

В умовах сучасної освітньої парадигми ключовим викликом для вчителя стає адаптація навчального матеріалу до когнітивних особливостей здобувачів освіти. Молодші школярі, які зростають в епоху цифрових технологій, характеризуються так званим «кліповим мисленням»: вони краще сприймають інформацію, що подається фрагментарно, динамічно та візуально. У цьому контексті комікс перестає бути суто розважальним жанром і трансформується у

лінгводидактичний інструмент, здатний оптимізувати процес формування англомовної лексичної компетентності учнів.

Дослідження О. Бондаренко, Л. Гринько, Н. Савіної транслюють процес вивчення іноземної мови у початковій школі; праці Н. Дмитренко, І. Стахової, Н. Франчук розкривають зміст англомовної лексичної компетентності здобувачів початкової освіти. Теоретико-методологічне підґрунтя використання коміксів та візуальних опор у освітньому процесі представлене у наукових доробках таких дослідників, як: Н. Вострякова, Є. Даниленко, Н. Кириленко, М. Лавренова та ін.

Важливою складовою успішного вивчення англійської мови є формування лексичної компетентності. І. Холод зазначає, що «лексична компетентність – здатність правильно висловлюватися відповідно до контексту та розуміння мовлення інших, що базується на взаємодії навичок, знань, а також на лексичній усвідомленості. Успішність формування лексичної компетентності залежить від рівня сформованості лексичних навичок, обсягу отриманих і засвоєних знань про лексику мови та мовлення й взаємодії цих складових на основі загальної мовної лексичної усвідомленості» [3, с. 54]. Науковці Н. Дмитренко, І. Стахова, Н. Франчук стверджують, що засвоєння освітнього матеріалу з англійської мови потребує творчого комунікативного середовища, що дозволить без натиску, а природнім шляхом опановувати нові слова, вивчати їхню звуковимову, максимально скорочуючи використання української мови [2, с. 11]. Дослідниці наголошують на важливій ролі театралізованої діяльності, гейміфікації та коміксів. Популярний жанр коміксу визначається, як серія графічних зображень, що створюють логічну і завершену історію. Завдяки синтезу малюнка та тексту, цей розповідний формат традиційно використовується для відтворення динамічних сюжетів, переважно пригодницького характеру [5, с. 37].

У наукових напрацюваннях Л. Неживої та Є. Топахіної визначено, що «традиційне заучування нових слів часто викликає в учнів початкової школи труднощі через абстрактність понять та відсутність емоційної прив'язки. Натомість інтеграція коміксів у процес навчання англійської мови базується на

принципі подвійного кодування інформації. Поєднання вербального коду та невербального дозволяє дитині миттєво семантизувати незнайоме слово без необхідності прямого перекладу рідною мовою». Системне поєднання зазначених функцій дозволяє створити цілісне комунікативно-ігрове середовище, у якому засвоєння англомовної лексики відбуватиметься природно та ефективно [4, с. 76]. Використання коміксів у навчанні молодших школярів є методично виправданим, оскільки цей формат дозволяє поєднати процес вивчення нових слів із живою наочністю, що значно полегшує розуміння значень без перекладу на рідну мову. Завдяки тому, що кожне нове слово в коміксі підкріплене малюнком, у дитини виникає прямий зв'язок між предметом та його назвою, що сприяє швидшому та міцнішому запам'ятовуванню англомовної лексики [4, с. 77].

Науково-методичний аналіз дозволяє визначити, що формування лексичної компетентності за допомогою коміксів реалізується через низку специфічних функцій:

1. *Мотивуюча функція* – завдяки привабливому та розважальному формату, а також динамічності сюжетів, комікси стимулюють внутрішній інтерес учнів до вивчення англійської мови.

2. *Візуальна функція* – створення чіткої зорової опори, щоб швидше ідентифікувати значення нових слів, забезпечуючи перехід від конкретних образів до абстрактних лінгвістичних понять.

3. *Контекстуальна функція* – комікси слугують ілюстрацією вживання лексичних одиниць у реальних ситуаціях спілкування.

4. *Розвиваюча функція* – робота з послідовними кадрами активізує логічне мислення, пам'ять та здатність учнів аналізувати причинно-наслідкові зв'язки в межах заданої історії.

5. *Оптимізуюча функція* – використання ілюстрацій разом із короткими текстами значно пришвидшує процес передачі інформації та полегшує її сприйняття дітьми з різним рівнем підготовки.

6. *Творча функція* – залучення учнів до аналізу та інтерпретації графічних сюжетів розвиває їхні креативні здібності та спонукає до самостійного продукування мовлення.

Специфіка використання коміксів полягає в тому, що учні засвоюють не просто окремі слова, а готові фрази та моделі спілкування, які вони бачать у репліках персонажів, що допомагає подолати страх перед говорінням. Емоційне залучення до сюжету історії стимулює активну увагу школярів, перетворюючи процес вивчення мови на цікаву гру, де лексика стає зрозумілим інструментом для розуміння пригод героїв. Лексичні одиниці в коміксі завжди є частиною комунікативної ситуації. Учень не лише бачить чи чує слово, наприклад «happy» (щасливий), а зчитує його значення через міміку персонажа, розділові знаки (наприклад, знак оклику) та реакцію інших героїв. Завдяки наочності формуються мовні та соціокультурні навички, адже здобувачі початкової освіти засвоюють моделі поведінки та відповідні їм мовленнєві кліше, такі як привітання, вибачення, вираження згоди тощо [5, с. 38].

Особливої уваги заслуговує роль педагога як дизайнера освітнього контенту. Завдяки сучасним цифровим платформам, таким як Canva, Pixton, TooDoо учитель має змогу самостійно створювати дидактичні комікси, адаптовані до конкретної теми уроку та рівня підготовки класу. Педагог може використовувати необхідну лексику, моделюючи діалоги персонажів, а учні при цьому залучаються до активної роботи через посильні завдання: вставити пропущене слово у репліку героя, відновити логічний порядок кадрів історії або розіграти представлений діалог у ролях. Такий вид діяльності знімає психологічний бар'єр перед говорінням, знижує рівень тривожності та перетворює складний процес навчання на гру [3, с. 81].

Отже, використання коміксів у процесі навчання англійської мови в початковій школі є методично обґрунтованим і відповідає когнітивним та психологічним особливостям сучасних здобувачів початкової освіти. Комікс, як синтетичний жанр, поєднує візуальний і вербальний компоненти, що забезпечують ефективне подвійне кодування інформації та полегшують

семантизацію лексичних одиниць без опори на рідну мову. Застосування коміксів сприяє формуванню англомовної лексичної компетентності, що перетворює засвоєння лексики на усвідомлений і мотиваційно насичений процес.

Список використаних джерел:

1. Гарна С., Козієва В. Комікс-адаптація як засіб мотивації учнів до читання. Літературна освіта: теорія, методика, практика. 2025. № 4. С. 18-20. URL: <https://doi.org/10.33989/3083-6387.2025.4.340475>

2. Дмітренко Н., Стахова І., Франчук Н. Європейський досвід розвитку англомовної компетентності в говорінні майбутніх учителів початкової школи засобами театралізованої діяльності. *Освітньо-науковий простір*, №9 (2) 2025. С. 9-19.

3. Методика викладання англійської мови: навч.-метод. посіб. для студ. ВНЗ / уклад. Холод І. В. Умань : Візаві, 2018. 165 с.

4. Нежива Л., Топіха Є. Підготовка вчителів початкових класів до застосування коміксів на уроках читання засобами instagram сторінки. *Молодий вчений*. 2023. № 11 (123). С. 76-80. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-11-123-29>

5. Budnyk O., Fomin K., Hainus A. Дидактичні комікси в початковій школі: методика їх створення та використання. *Освітні обрії*. 2022. Т. 54, № 1. С. 37-48. URL: <https://doi.org/10.15330/obrii.54.1.37-48>

ЕСТЕТИЧНИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Тодосієнко Наталія, кандидатка педагогічних наук, доцентка

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського (Україна)

У сучасній системі освіти створюється рівний доступ до якісного отримання знань, стає можливим здійснення вибору навчального закладу та навчальної програми відповідно до особливостей дитини, звертається увага на